

Sivistyslautakunnan tehtäväalueen toimintasääntö

Hyväksytty: sivistyslautakunta 14.12.2022, voimaantulo 1.1.2023

Tarkastettu: sivistyslautakunta 22.2.2023, voimaantulo 1.3.2023

Tarkastettu: sivistyslautakunta 18.6.2025, voimaantulo 1.8.2025

Tarkastettu: sivistyslautakunta 24.9.2025, voimaantulo 1.10.2025

Tarkastettu: sivistyslautakunta 29.10.2025, voimaantulo 1.11.2025

Tarkastettu: sivistyslautakunta 10.12.2025, voimaantulo 1.1.2026

Tarkastettu: sivistyslautakunta 18.2.2026, voimaantulo 19.2.2026

Tarkastettu: sivistyslautakunta 22.5.2026, voimaantulo 1.5.2026

Sisällys

1 § Johdanto	2
2 § Sivistyksen toimiala	2
3 § Sivistyslautakunnan toimivalta	2
4 § Viranhaltijoiden toimivalta	3
4.1 Toimialajohtaja	3
4.2. Palvelujohtaja (varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisopalvelut, ruokapalvelut)	3
4.3. Palvelupäällikkö (kieli- ja kulttuuriryhmien opetus).....	4
4.4. Kasvatus- ja opetuspäällikkö.....	4
4.5. Palvelukoordinaattori (varhaiskasvatus)	5
4.6. Päiväkodin johtaja.....	6
4.7. Perusopetuksen rehtori.....	6
4.8. Opettaja perusopetuksessa	7
4.9. Palvelujohtaja nuorisopalvelut	8
4.10. Asiakasmaksusihteeri	8
5 § Voimaantulo	9

1 § Johdanto

Sen lisäksi mitä hallintosäännössä määrätään, tässä toimintasäännössä määrätään sivistyslautakunnan ja sen tehtäväalueen viranhaltijoiden toimivallasta.

2 § Sivistyksen toimiala

Sivistyslautakunnan ja kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaisuudessa toimii sivistyksen toimiala, jonka johtajana toimii toimialajohtaja. Toimiala jakautuu edelleen palvelujohtajien johtamiksi palvelualueiksi ja palvelupäälliköiden johtamiksi palveluyksiköiksi. Palveluyksiköt voivat jakaantua edelleen toimintayksiköiksi.

Hallintosäännön 43 §:n mukaisena toimialan asiakirjahallinnosta vastaavana toimii talous- ja hallintopäällikkö. Sivistyslautakunnan asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee tehtäväalueellaan palvelujohtaja. Toimialajohtaja päättää asiat, jotka eivät kuulu lautakunnan toimivaltaan ja joiden toimivaltaa ei ole tässä säännössä määrätty.

3 § Sivistyslautakunnan toimivalta

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatustalain, kotihoidon ja yksityisenhoidon tuesta annettujen lakien, perusopetuslain, nuorisolain ja oppilas- ja opiskeluhuoltolain sekä niihin liittyvän muun lainsäädännön nojalla järjestettävistä palveluista.

Hallintosäännössä määrättyjen tehtävien lisäksi sivistyslautakunta

- päättää oppilaaksi oton perusteista (perusopetuslaki 6§)
- päättää esi- ja perusopetuksen oppilaskuljetuksen perusteet (perusopetuslaki 32§)
- hyväksyy varhaiskasvatussuunnitelman sekä esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmat
- päättää perusopetuksen kieliohjelmasta ja erikoisluokista, kaupunkikohtaisesta painotetusta opetuksesta ja erityiskoulujen erityistehtävistä
- hyväksyy koulujen järjestyssäännöt (perusopetuslaki 29§)
- päättää perusopetuksen opetusresurssien jakoperusteista
- päättää kokeiluluvan hakemisesta ja osallistumisesta kokeiluihin (perusopetuslaki 20§)
- päättää antamansa opetuksen arvioinnista (perusopetuslaki 21§)
- päättää lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä

- päättää tehtäväalueensa avustusten myöntämisestä ja avustusten luonteisten yhteistyösopimusten tekemisestä
- päättää tehtäväalueellaan tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä ja ruokapalvelun hinnoittelun periaatteista

4 § Viranhaltijoiden toimivalta

Hallintosäännön perusteella sivistyksen toimialalle kuuluvan toimivallan siirtämisestä sivistyslautakunnan alaisille viranhaltijoille määrätään seuraavaa:

4.1 Toimialajohtaja

- päättää palvelujohtajien ja -päälliköiden tehtäväjärjestelyistä
- päättää rehtorin tehtävien hoitoa koskevien määräysten antamisesta ja tehtävän poisottamisesta (perusopetuslaki 37§) palvelujohtajaa kuultuaan
- päättää päiväkodin johtajan tehtävien hoitoa koskevien määräysten antamisesta ja tehtävän poisottamisesta palvelujohtajaa kuultuaan
- päättää muiden palvelujen järjestäjien kanssa tehtävän yhteistyön ja sopimusten ehdoista
- päättää lukuvuosittaisesta kouluyksikkökohtaisen opetusresurssin jaosta
- päättää perusopetuksen valmistavien ryhmien muodostamisesta (perusopetusasetus 2§)
- päättää koulujen ja esiopetuksen lukuvuoden työ- ja loma-ajat (perusopetuslaki 23§)
- päättää toimialaa koskevien työryhmien nimeämisestä
- nimeää nuorten ohjaus- ja palveluverkoston (Nuorisolaki 8§)
- päättää oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (oppivelvollisuuslaki 7§)

4.2. Palvelujohtaja (varhaiskasvatus, perusopetus, nuorisopalvelut, ruokapalvelut)

- päättää kotihoidontuen maksamisesta varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle (Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 15§)
- päättää päiväkotien apulaisjohtajien valinnasta päiväkodin johtajaa kuultuaan
- määrää koulujen apulais- ja varajohtajat rehtoria kuultuaan
- päättää kuljetustuen ja esiopetuksen kuljetusetuuden myöntämisestä päiväkodin johtajaa/palvelukoordinaattoria kuultuaan (Varhaiskasvatuslaki 1 § ja Perusopetuslaki 32§)
- hyväksyy koulujen ja päiväkotien lukuvuosittaiset toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmat

- päättää oppilaiden, myös oppilaskohtaista tukea saavien oppilaiden, ottamisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan
- päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntuottajille maksettavista harkinnanvaraisista tuista
- päättää päiväkotij- ja koulukohtaisia opiskeluhoitoyhmiä johtavien henkilöiden nimeämisestä
- päättää kotiopetuksessa olevan oppivelvollisen ja esioppilaan edistymisen valvonnasta (perusopetuslaki 26§)
- päättää palvelujen ostamisesta muilta opetuksen järjestäjiltä
- päättää lapsen erityisruokavalion korvaamisesta perhepäivähoidossa
- päättää oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä määräajaksi (oppivelvollisuuslaki 7 §)
- päättää opiskelupaikan osoittamisesta (oppivelvollisuuslaki 15 §)
- päättää perusopetuksen oppilaan lähikoulusta tai toissijaisesta koulupaikasta, kun päätös perustuu toimivaltaisen toimielimen tai viranhaltijan antamaan asiantuntijan lausuntoon oppilaan opetuksen tarkoituksenmukaisimmista järjestelyistä
- varhaiskasvatuksen palvelujohtaja tai kasvatus- ja opetuspäällikkö päättää varhennetusta oppivelvollisuudesta oppivelvollisuuslain 2 §:n perusteella
- perusopetuksen palvelujohtaja tai kasvatus- ja opetuspäällikkö päättää oppilaan pidennetystä oppivelvollisuudesta 31.7.2026 saakka oppivelvollisuuslain 2 § perusteella sekä 1.8.2026 alkaen oppilaan opetuksen järjestämisestä perusopetuslain 20 i § nojalla
- päättää luvasta perusopetuksen aloittamiseen vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin (perusopetuslaki 27 §)
- toimii varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisena lukuun ottamatta huomautukseen ja huomion kiinnittämiseen liittyvissä asioissa (Varhaiskasvatuslaki 52 §)
- vastaa johtavana viranhaltijana varhaiskasvatuksesta tehtyyn muistutukseen ja kanteluun(Varhaiskasvatuslaki 54 §)
- antaa toiminnan keskeyttämistä koskevan määräyksen koskien yksityistä varhaiskasvatusta
- päättää ruokapalvelun asiakkaille tuotettavien tuotteiden ja palveluiden hinnoista kaupungin talousarviossa olevien ja sivistyslautakunnan päättämien periaatteiden mukaan
- edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa sellaisissa ruokapalvelun tehtäväalueelle kuuluvissa sopimuksissa, jotka koskevat palvelujen myyntiä asiakkaille

4.3. Palvelupäällikkö (kieli- ja kulttuuriryhmien opetus)

- päättää oman äidinkielen opetukseen osallistuvan oppilaan kuljetusetuudesta

4.4. Kasvatus- ja opetuspäällikkö

- päättää oppilaalle annettavasta oppilaskohtaisesta tuesta (perusopetuslaki 20 f §).
- päättää perusopetuksen oppimäärästä ja opetussuunnitelman tavoitteista ja poikkeamisesta (perusopetuslaki 20 h §)
- päättää oppilaan opiskelun poikkeavasta järjestämisestä (perusopetuslaki 18 §)
- päättää oppilaan pidennetystä oppivelvollisuudesta 31.7.2026 asti oppivelvollisuuslain 2 § perusteella. 1.8.2026 alkaen päättää oppilaan opetuksen järjestämisestä perusopetuslain 20 i § nojalla ja varhennetusta oppivelvollisuudesta oppivelvollisuuslain 2 § perusteella.
- päättää siirtymäaikana (1.8.2025-31.7.2026) oppiaineen oppimäärän rajaamisesta vanhan lain mukaisesti erityisen tuen päätöksen yhteydessä (perusopetuslaki 17 §)
- päättää perusopetuslain 20 i §:n mukaisista oppilaalle annettavista tukipalveluista, kuten avustajapalveluista, tulkitsemispalveluista ja apuvälineistä (perusopetuslaki 31 §).
- päättää yksityisessä päiväkodissa esiopetuksessa olevan lapsen lapsikohtaisesta tuesta (perusopetuslaki 20 c, 20 d, 20 e, 20 f §)

4.5. Palvelukoordinaattori (varhaiskasvatus)

- päättää lapsen valinnasta varhaiskasvatukseen
- päättää lapsen ottamisesta esiopetukseen
- päättää varhaiskasvatuspaikan varaamisesta perhepäivähoitajalta
- hyväksyy Kelan yksityisen hoidon tuella palkattavan hoitajan lapsen kotiin
- päättää varhaiskasvatuksen palvelusetelin, palvelurahan ja esiopetuskorvauksen myöntämisestä
- päättää varhaiskasvatuspaikan ostamisesta yksityiseltä palveluntuottajalta tai toiselta kunnalta, mahdollisen erityisavustajapalvelun ostamisesta toiselta kunnalta sekä varhaiskasvatuspaikan myymisestä toiselle kunnalle. Lisäksi päättää esiopetuspaikasta yksityisessä päiväkodissa silloin, kun esiopetus järjestetään sopimusperusteisesti.
- valitsee aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntuottajat ja allekirjoittaa sopimukset
- vastaanottaa yksityisen perhepäivähoitajan aloittamista, olennaista muuttamista ja lopettamista koskevan ilmoituksen (varhaiskasvatuslaki 44§)
- tarkastaa yksityisen perhepäivähoitokodin ja tekee päätöksen yksityisen perhepäivähoitajan hyväksymisestä palveluntuottajaksi
- tarkastaa aluehallintoviraston (vuoden 2026 alusta lupa- ja valvontaviraston) pyynnöstä yksityisen päiväkodin ja antaa lausunnon aluehallintovirastolle (lupa- ja valvontavirastolle) liittyen päiväkotitoiminnan luvan myöntämiseen ja toiminnassa tapahtuviin muutoksiin (varhaiskasvatuslaki 44§)
- pitää luetteloa yksityisen perhepäivähoidon harjoittajista
- antaa yksityisen varhaiskasvatuksen valvontaviranomaisena huomautuksen tai kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen

- ilmoittaa varhaiskasvatustilain mukaisessa valvonnassa tietoonsa tulleista yksityisen varhaiskasvatuksen puutteellisuuksista tai epäkohdista sekä varhaiskasvatustilain 55–58 §:n perusteella tehdyistä toimenpiteistä sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle tai aluehallintovirastolle (lupa- ja valvontavirastolle)
- antaa yksityistä varhaiskasvatusta koskien määräyksen toiminnan puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta
- päättää varhaiskasvatuksen asiakaskohtaisesta asiakasmaksusta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain ja sivistyslautakunnan päätösten mukaisesti
- päättää yksityisen varhaiskasvatuksen asiakaskohtaisesta palvelusetelin arvosta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain, palvelusetelilain ja sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti
- päättää yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle annettavasta yleisestä, tehostetusta ja erityistä tuesta (Varhaiskasvatustilain 15 e §)
- varhaiskasvatuksen palvelukoordinaattori tai kasvatus- ja opetuspäällikkö päättää yksityisessä päiväkodissa esiopetuksessa olevan lapsen lapsikohtaisesta tuesta perusopetustilain 20 c–20 f § mukaisesti

4.6. Päiväkodin johtaja

- vastaa päiväkodin kehysbudjetin käytöstä
- päättää varhaiskasvatusikäiselle lapselle annettavasta yleisestä, tehostetusta ja erityisestä tuesta (Varhaiskasvatustilain 15 e §)
- päättää lasten tapaturman korvaamisesta
- päättää esiopetuksessa olevalle lapselle annettavasta lapsikohtaisesta tuesta tukitoimien tarpeen arvioon ja lapsikohtaisen tuen suunnitelmaan pohjautuen (perusopetustilain 20 c, 20 d, 20 e, 20 f §)
- vastaa päiväkodin toimintasuunnitelman laatimisesta yhdessä henkilökunnan kanssa
- vastaa päiväkodin turvallisuussuunnitelman laatimisesta yhdessä henkilökunnan kanssa

4.7. Perusopetuksen rehtori

- vastaa koulun lukuvuosisuunnitelman laatimisesta yhteistyössä opettajakunnan kanssa
- vastaa koulun kehysbudjetin käytöstä
- päättää opetuksen julkisuuden rajoittamisesta (perusopetustilain 19§)
- vastaa opiskeluun liittyvien todistusten antamisesta (perusopetusasetus 12§)
- päättää koulun työjärjestyksestä ja toimintasuunnitelman muutoksista

- päättää oppilaalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta ja turvaamistoimenpiteenä käytettävästä opetuksen epäämisestä (perusopetuslaki 36§, 36a§, 36b§ ja 36c§)
- päättää oppilaaksi ottamisesta lautakunnan päättämien periaatteiden mukaisesti (perusopetuslaki 6§ 1 ja 28§)
- päättää valmistavan opetuksen jälkeisestä oppilaaksi ottamisesta vuotta alemmalle vuosiluokalle (perusopetuslaki 18§)
- päättää tilapäisestä perusopetuksen oppimäärästä ja opetussuunnitelman tavoitteista ja poikkeamisesta äkillisessä, lääkärinlausuntoon pohjautuvassa terveydentilaan liittyvässä tilanteessa, jolla tässä yhteydessä tarkoitetaan esimerkiksi äkillisestä tapaturmasta johtuvaa vammaa, jonka vuoksi oppilaan toimintakyvyssä on väliaikainen rajoite (perusopetuslaki 20 h §)
- päättää oppilaan opiskelusta vapauttamisesta silloin, kun oppilas osallistuu säännölliseen kuntoutukseen tai terapiaan koulupäivän aikana, jolla tässä yhteydessä tarkoitetaan oppilaan lukujärjestyksen mukaista kouluaikaa (perusopetuslaki 20 h §)
- päättää valitun oppiaineen tai oppimäärän vaihtamisesta toiseksi (perusopetuslaki 30§)
- päättää koulumatkaedun myöntämisestä lautakunnan päättämien periaatteiden mukaisesti (perusopetuslaki 32§)
- päättää majoitusedusta (perusopetuslaki 33§)
- päättää koulutapaturman korvaamisesta (perusopetuslaki 34§)
- päättää poissaololuvan myöntämisestä oppilaalle viittä koulupäivää pidemmäksi ajaksi (perusopetuslaki 35§)
- päättää oppilaan arvioinnin uusimisesta yhdessä opettajan kanssa (perusopetusasetus 19§)
- päättää yhdessä opettajan kanssa todistuksen antamisesta oppilaalle perusopetuksen suorittamisesta erityisessä tutkinnossa (perusopetusasetus 23§)
- päättää oppilaan vuosiluokalle jättämisestä yhdessä opettajan kanssa (perusopetusasetus 13§)
- sairaalakoulun rehtori päättää sairaalakoulun tukijaksoista (perusopetuslaki 4 a §)
- huolehtii oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskevan suunnitelman laatimisesta ja seurannasta yhdessä oppilasta opettavien opettajien kanssa (perusopetuslaki 20 f §)
- vastaa koulun turvallisuussuunnitelman laatimisesta yhdessä henkilökunnan kanssa
- antaa hallintosäännön 28 §:n mukaisen palvelupäällikön toimivaltaan kuuluvan vastauksen tehtäväalueelleen osoitettuihin kanteluihin, muistutuksiin, vaatimuksiin ja selvityspyyntöihin, ellei hallintosäännössä muutoin määrätä tai asianlaajuus tai vaikuttavuus edellytä toimielimen käsittelyä.
- sairaalakoulun rehtori käyttää kasvatus- ja opetuspäällikön perusopetukseen liittyvää päätösvaltaa oppimisen tuen päätösten osalta pois lukien palvelujohtajille ja palvelukoordinaattorille erikseen määritelty päätösvalta

4.8. Opettaja perusopetuksessa

- päättää opetusta häiritsevän oppilaan poistamisesta luokasta (perusopetuslaki 36 §)
- päättää jälki-istuntoon määräämisestä (perusopetuslaki 36 §)
- päättää oppilaan määräämisestä kotitehtävien suorittamiseen valvonnan alaisena (perusopetuslaki 36 §)
- päättää oppilaan arvioimisesta oppiaineen / aineryhmän / opintokokonaisuuden ja käyttäytymisen osalta (perusopetusasetus 13 §)
- päättää vuosiluokalle jättämisestä yhdessä rehtorin kanssa (perusopetusasetus 13 §)
- päättää oppilaan arvioinnin uusimisesta yhdessä rehtorin kanssa (perusopetusasetus 11 §)
- päättää todistuksen antamisesta oppilaalle sekä perusopetuksen suorittamisesta erityisessä tutkinnossa yhdessä rehtorin kanssa (perusopetusasetus 23 §)
- luokanopettaja ja luokanohjaaja päättävät luvan myöntämisestä oppilaan poissaoloon enintään 5 työpäiväksi (perusopetuslaki 35 §)

4.9. Palvelujohtaja nuorisopalvelut

- vastaa nuorisopalvelujen toimintasuunnitelman laadinnasta
- päättää ja vastaa nuorisopalvelujen kehysbudjetin käytöstä
- päättää nuorisotilojen aukioloajoista ja käyttövuoroista
- päättää nuorisopalvelujen maksuista
- päättää harkinnanvaraisten kertaluonteisten kohdeavustusten myöntämisestä lautakunnan vuosittain hyväksymissä rajoissa
- päättää ennakkoavustuksista lautakunnan hyväksymissä rajoissa

4.10. Asiakasmaksusihteeri

- päättää varhaiskasvatuksen asiakaskohtaisesta asiakasmaksusta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain ja sivistyslautakunnan päätösten mukaisesti
- päättää yksityisen varhaiskasvatuksen asiakaskohtaisesta palvelusetelin arvosta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain, palvelusetelilain ja sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti
- päättää varhaiskasvatuksen asiakaskohtaisesta kerhomaksun perimättä jättämisestä sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti
- päättää koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan (Jälkkärin) asiakaskohtaisesta maksualennuksesta tai maksusta vapauttamisesta sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti

5 § Voimaantulo

Tämä toimintasääntö tulee voimaan 1.5.2026.